

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

80
2022

PRZYWÓDZTWO WE WSPÓŁCZESNYCH
SYSTEMACH POLITYCZNYCH

Publikacja dofinansowana przez
Wydział Studiów Międzynarodowych
i Politycznych UJ

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny



POLITEJA

**Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego**

ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64

politeja@uj.edu.pl

<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:

Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43

journals@akademicka.pl

<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:

Ewa Dąbrowska
Michalina Knapik
Piotr Łozowski
Anna Sekułowicz

Projekt okładki:

Łukasz Fyderek

Typografia, skład i łamanie:

Studio ANATTA
www.anatta.pl

Nakład: 100 egz.

Na liście czasopism punktowanych
MnISW 2021: 100 pkt.

RECENZENCI

Saad Abudayeh (Jordan University)
Roman Bäcker (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Marek Bankowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Włodzimierz Bernacki (Uniwersytet Jagielloński)
Izolda Bokszczanin-Golaś (Uniwersytet Warszawski)
Maksim Bulachtin (Perm University)
Marek Delong (Politechnika Rzeszowska)
Artur Demchuk (Lomonosov Moscow State University)
Joachim Diec (Uniwersytet Jagielloński)
Renata Duda (Uniwersytet Wrocławski)
Andrzej Dudek (Uniwersytet Jagielloński)
Antoni Dudek (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie)
Wojciech Kaute (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Paulina Kewes (University of Oxford)
Wawrzyniec Konarski (Uniwersytet Jagielloński)
Leszek Korporowicz (Uniwersytet Jagielloński)
Krzysztof Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)
Barbara Krauz-Mozer (Uniwersytet Jagielloński)
Ryszard Machnikowski (Uniwersytet Łódzki)
Marek Maciejewski (Uniwersytet Wrocławski)
Andrzej Mania (Uniwersytet Jagielloński)
Gerhard Meiser (Universität Halle)
Włodzimierz Mich (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie)
Bartłomiej Michalak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Magdalena Musiał-Karg (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu)
Anna Pacześniak (Uniwersytet Wrocławski)
Andrea Schmidt (University of Pécs)
Dominik Sieklucki (Uniwersytet Jagielloński)
Mieczysław Smoleń (Uniwersytet Jagielloński)
Katarzyna Sobolewska-Mysłik (Uniwersytet Opolski)
Wojciech Sokół (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Andrzej Stelmach (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu)
Tomasz Stępniewski (Katolicki Uniwersytet Lubelski)
Barbara Stoczewska (Uniwersytet Jagielloński)
Lucjan Suchanek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Oświęcimiu)
Krzysztof Szczerski (Uniwersytet Jagielloński)
Dariusz Szpopier (Uniwersytet Gdański)
Łukasz Tomczak (Uniwersytet Szczeciński)
Adrian Tyszkiewicz (Uniwersytet Jagielloński)
Janusz J. Węc (Uniwersytet Jagielloński)
Howard Williams (Aberystwyth University)
Maria Winclawska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Ryszard Zięba (Uniwersytet Warszawski)
Krzysztof Zuba (Uniwersytet Opolski)

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 5(80)

KRAKÓW 2022

PRZYWÓDZTWO WE WSPÓŁCZESNYCH
SYSTEMACH POLITYCZNYCH

pod red. Piotra Bajora, Beaty Kosowskiej-Gąstoł, Pawła Laidlera

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Saleh K. Hamarneh (University of Jordan)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Prasałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Prof. Bogdan Szlachta

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Górnisiewicz

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

TEORETYCZNE ASPEKTY PRZYWÓDZTWA POLITYCZNEGO

- 5 **Marek Bankowicz**, *Przywódstwo polityczne: niektóre aspekty teoretyczne*
- 21 **Agnieszka Kasińska**, *Ewolucja przywództwa politycznego od ujęcia tradycyjnego do neoprzywództwa*

PRZYWÓDZTWO PARTYJNE W POLSKICH UGRUPOWANIACH POLITYCZNYCH

- 37 **Beata Kosowska-Gąstoł**, *Przywódstwo w nowych partiach politycznych w Polsce i jego znaczenie dla przekroczenia progu reprezentacji oraz instytucjonalizacji partii*
- 65 **Maciej Hartliński**, *The Role and Significance of Populist Party Leaders in Poland*
- 89 **Ewa Maria Marciniak**, *Ustanawianie obecności jako mechanizm przywództwa politycznego. Przykład Szymona Hołowni*

RÓŻNE ASPEKTY PRZYWÓDZTWA PARTYJNEGO WE WSPÓŁCZESNYCH SYSTEMACH POLITYCZNYCH

- 105 **Anna Pacześniak**, *Przywódstwo partyjne a porażka wyborcza – interakcje i współzależności*
- 123 **Przemysław Żukiewicz**, *Zmiany afiliacji partyjnych w trakcie kadencji parlamentarnej a partyjne przywództwo populistyczne. Analiza porównawcza przypadków Czech, Litwy i Polski*
- 149 **Łukasz Jakubiak**, *Wybory we francuskich partiach politycznych jako mechanizm wyłaniania kandydatów do prezydentury na przykładzie Republikanów i Partii Socjalistycznej*
- 177 **Tomasz Wiciech**, *Dysfunkcyjne przywództwo Jeremy'ego Corbyna*

PRZYWÓDZTWO W POLSKIM SYSTEMIE POLITYCZNYM – HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ

- 197 **Maciej Wojtacki**, *Od prezydenccjalizmu do demokracji wodzowskiej. Ewolucja ustroju i wzorców przywództwa politycznego w II Rzeczypospolitej*
- 221 **Jacek Wojnicki**, *Przywództwo polityczne I sekretarzy w okresie realnego socjalizmu*
- 239 **Tomasz Litwin**, *Przywództwo polityczne a przepisy Konstytucji RP z 1997 roku*
- 261 **Krystyna Leszczyńska-Wichmanowska**, *Przywództwo premierowskie w Polsce. Casus Hanny Suchockiej, Ewy Kopacz i Beaty Szydło*

RÓŻNE ASPEKTY PRZYWÓDZTWA WE WSPÓŁCZESNYCH SYSTEMACH POLITYCZNYCH

- 281 **Paweł Laidler**, *Przywództwo prezesa Sądu Najwyższego USA na podstawie analizy działalności sędziego Johna Roberta jr.*
- 307 **Anna Jach**, *Cechy modelu przywództwa politycznego we współczesnej Rosji*
- 323 **Piotr Bajor**, *Wojna jako determinanta przywództwa politycznego Wołodymyra Zeteńskiego*